

Najboljši trboveljski premog, suha bukova drva, bukove odpadke nudi tvrdka

„KURIVO“ družba z o. z.

Tyrševa cesta 31 Telefon 34-34

šola je najnaprednejša in hodi svoja, nova pota velikemu smotru naproti, namreč uredničenju življenjskega principa, ki naj dobi močan izraz v strnjem vzgojnem delu.

—l Junaki učitelj. V neki poljski pedagoški šoli je poučeval učitelj, ki je bil vnet patriot. V nevarnih dnevih jesenskih tednov, ko je vse kazalo na vojno, je smatral za svojo dolžnost, da razloži učencem rabo različnega orožja.

Učenci so kaj takšnega rajši poslušali nego kaj drugega, otroci so pač povsod enaki. Med drugim je razlagal otrokom tudi ročne granate. Bil je temeljit in je hotel za boljše razumevanje razstaviti ročno granato, o kateri je menil, da je izpraznjena. Čim je prijel zanjo, je začel neko šumenje, ki mu je izdalo, da je granata napolnjena in da se bo vsak trenutek razpočila. Življenje petdesetih otrok je zaviselo v tem trenutku od njegovega ravnanja in ni okleval.

Hitro je zapovedal otrokom, naj se vržejo pod klopi, potem je stekel v najbližji kot, obrnil hrbet proti razredu in držal granato pred seboj. S strašnim pokom je granata eksplodirala in ga raztrgala na kose, med otroki pa je drobce lesa lahko ranil samo enega. Mož se je žrtvoval za petdeset otrok. — »Jutro« 18. XII.

Učiteljski pravnik

—š Vprašanje A. S. Moj mož se je nahajal nad 3 mesece v II. razredu državne bolnice za duševne bolezni v Novem Celju. Plačeval je različno med III. in II. razredom v znesku 600 din mesečno. Vložila sem na finančno direkcijo v Ljubljani prošnjo za polno osebno draginjsko doklado. Finančna direkcija pa mi je prošnjo zavrnila z motivacijo, da se je lečil moj mož v državni bolnici. — Ker sem v dvomu, ali je ta rešitev zakonita, prosim tozadevnega pojasnila.

Odgovor. Rešitev je zakonita in pravilna!

Naša gospodarska organizacija

ČLANOM UCITELJSKE SAMOPOMOČI
V LJUBLJANI

Dogovor

sklenjen med Mestnim pogrebniškim zavodom v Ljubljani in reg. zadrugo »Učiteljska samopomoč v Ljubljani« glede uživanja 10% popustov pri razrednih pogrebnih, glasom sklepa upravnega odbora Mestnega pogrebnega zavoda z dne 19. maja 1938.

1. Mestni pogrebni zavod v Ljubljani bo izvrševal pogrebe članov zadruga »Učiteljska samopomoč« (družinskih poglavarjev, njih žena in otrok) umrlih na vsem teritoriju Mestne

občine ljubljanske, kakor tudi v bližnji okolici mesta na pristojna pokopališča (Sv. Križ, Vič, Dravlje, Stepanja vas, Dev. Marija v Polju, Št. Vid itd.).

2. Pogrebni stroški se zaračunavajo po zavodovem ceniku in tozadavnem Pravilniku o zaračunavanju raznih dajatev k posameznim razredom (izboljšave krst, pogrebnih vozov itd.).

3. 10% popusti se zaračunavajo izključno od razrednih cen zavodovega cenika, kar znaša:

a) pri gala razredu (7000 din) 700 din popusta
b) pri I. razredu (4000 din) 400 din popusta
c) pri II. razredu (2350 din) 235 din popusta
d) pri III. razredu (1600 din) 160 din popusta
e) pri IV. razredu (920 din) 92 din popusta
f) pri V. razredu (630 din) 63 din popusta

4. Pri VI. razredu (din 450,—) in otroških pogrebnih popusti ne pridejo v poštev, ker je pogreb VI. razreda za socialno najšibkejšo sloje, zavod pa krije le efektivne stroške, pri otroških pogrebnih pa razredne cene ni.

5. Zadruga US priporoča vsem združnikom in prejemnikom posmrtnin, da izročijo pogreb ali prevoz pokojnega člana naše zadruge Mestnemu pogrebniškim zavodu v Ljubljani. Zadruga upravlja bo v teh primerih za umrle pismeno potrdila njih članstvo v US.

6. Zadruga US ima predložiti celokupen seznam članov (samo družinskih poglavarjev) ter vsak nov slučaj pristopa ali izstopa javiti zavodu, da se seznam izpolnjuje.

7. Kadar umre žena ali otrok družinskega poglavarja, se ta izkaže s pismenim potrdilom zadruge, da je član US; zavod bo upošteval tudi te za 10% znižanje pogrebnih, ozir. prevoznih stroškov.

8. Pogrebni stroški morajo biti poravnani pred izvršitvijo pogreba. Za umrle člane zadruge US jamči zadruga za plačilo stroškov, če je bila o tem obveščena zadruga uprava neposredno od stranke ali od Mestnega pogrebnega zavoda. V teh primerih bo US zadržala določeni znesek od posmrtnine in ga nakazala direktno Mestnemu pogrebniškim zavodu v Ljubljani.

9. Dogovor stopi v veljavo z dnevom podpisa in velja za dobo pet let ter je neodpovedljiv.

10. Če se dogovor z ene ali z druge strani tri mesece pred potekom te dobe ne obnovi, spremeni ali ne razveljavi, se podaljša avtomatično pod istimi pogoji za dobo nadaljnjih pet let.

11. Mestni pogrebni zavod pa bo izvrševal za člane zadruga (družinskih poglavarjev, njih žene in otroke) tudi prevoze v vse kraje države, kakor tudi iz provinc v Ljubljano kar najbolj ugodno in ceneno.

12. Zadruga »Učit. samopomoč« naj dogovor razglasi svojem članstvu.

V Ljubljani dne 7. decembra 1938.

Zadruga Učiteljska samopomoč

Podpisi.

Mestni pogrebni zavod	Vodja MPZ
Podpis	Podpis

Zadruga US objavlja tem potom ta dogovor in priporoča vsem članom, da se v primeru dejanske potrebe obrnete na Mestni pogrebni zavod v Ljubljani, ki vam bo preskrbel vse potrebno. Neposredno korist boste imeli vi sami! Pismeno potrdilo o članstvu v US vam izda zadruga uprava US v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6/1.

Kuhinjsko posodo — jedilno orodje — vse za gospodinjstvo

FRANC GOLOB — LJUBLJANA — WOLFOVA ULICA 8

Mladinska matica

—mm 5. številka »Našega roda« izide za novo leto in jo prejmejo naročniki takoj po božičnih počitnicah.

—mm V »Popotniku« (3.—4. štev.) objavlja Albert Žerjav v članku »Slovenski ljudskošolski knjižni trg v zadnjih 20 letih« tudi sledeči odstavek:

»Kot koristno dopolnilo predpisanim čitankam lahko smatramo predvsem knjižne izdaje »Mladinske matice« z »Našim rodom« na čelu, ki obiskuje naročnike redno vsak mesec s 23.000 do 25.000 izvodi. Ob zadostnem številu naročnikov v razredu lahko prav dobro služi »Naš rod« kot skupni razredni list, pa tudi nekatere knjižne izdaje utegnejo ob pravi uporabi izpopolnjevati šolski pouk v obliki »pomožnih« priročnikov (n. pr. »Zgodbe o bombažu«, »Kapljice«, »Hribčev Gregec« in dr.). Vsaj kot kronisti smemo v tej zvezi omenjati tudi pojav slovenskega mladinskega tednika »Mlada Jugoslavija«, ki je pred leti izšla kot poizkusna številka, toda te novine niso našle pravega odziva na odličnih mestih.«

—mm Tretja številka »Mladega Korotana« prinaša iz »Našega roda« ponatis K. Širokove pesmi »Ta noč je sveta noč«, dalje ponatis »Treh potepuhov« in Ribičičevega »Miha in Jakec«.

—mm Prosvetna centrala Zveze grafičnih delavcev Jugoslavije v Zagrebu je razpisala nagradni natečaj za najboljšo delavsko dramo. Pri natečaju je tekmovalo 23 pisateljev. Prvo nagrado je prejel Angelo Čerkvenik za svojo dramo »Zrtev«, ki je prejel predlansko leto tudi prvo nagrado pri Mladinski matici za »Ovčarja Runac«.

—mm Najboljše in najcenejše knjige dobite za božične darove mladini pri Mladinski matici v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6/1.

—mm »Cicibanove knjižnice« 3. zvezek izide v ilustraciji A. Sirka, v redakciji Frana Roša takoj po božiču in bo razposlan naročnikom še pred novim letom. Pri naročilu nad

10 izvodov stane izvod 1,50 din. Knjižica je sestavljena za učence prvih razredov. Tiskana je z verzalkami (velikimi črkami) in bo lahko odlično služila otroku pri čitanju.

—mm Za naše člane so v zalogi sledeče redne publikacije, broš. po 4, vez. po 8 din: Kresnice IV., VI., VII., VIII., IX.;

Bevk: »Lukce in njegov škorec«, »Tovariši«, »Pastirci«;

Ribičič: »Miškulin«, »Kralj Honolulu«, »Čurimurčki«, »Nana, mala opica«;

Pipán: »Kako smo delali radio«, Kmetova: »Lovci na mikrobe«, Magajna:

»Lovci na mikrobe«, Magajna: »Brkonja Celjustnik«, Kardelj: »Potovanje skozi čas«, Andrejka: »Po lepi Sloveniji«;

Milkovič: »Barake«, Čerkvenik:

»Ovčar Runec«, Ravljen: »Šimej iz Rožar«, Skulj: »Vrtnarice«, Ravljen:

»Grajski vrabec«, Winkler: »Hribčev Gregec«, Hudales: »Zgodbe o bombažu«.

Izredne publikacije:

Lovrenčič: »Tiho življenje«, broš. 6, vez. 8 in 12 din.

Ribičič: »Mihec in Jakec«, broš. 8, boljši papir 12 din.

Ribičič: »Miklavževa noč«, broš. 12, vez. 16 din.

Cermelj: »Nikola Tesla«, broš. 20, vez. 24 in 28 din.

Seliškar: »Bratovščina sinjega galeba«, broš. 10, vez. 15 din.

Potokar: »Pirhi«, broš. 20 din.

»Naš rod« — vezani letniki: IV., V., VII. in IX. letnik, v polplatno 21 din, v celo platno 30 din.

»Cicibanova knjižnica«, 2. in 3. zv. à 1,50 din.

Na željo naročijo naši člani potom nas lahko tudi »Pisane lutke« (večbarvna slikanica), vez. 60 din, in »Tinkin zajček«, vezano 35 din, in »Živalje«, vez. 12 din.

Vsem svojim cenjenim odjemalkam in odjemalcem želi Učiteljska tiskarna s knjigarno in njeno podružnico v Mariboru

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!

Učiteljska tiskarna

—t Knjigarna Učiteljske tiskarne priporoča cenjenim šolskim upraviteljem svojo zalogo učil. Brez učila je težek pouk! Bodite sodobni! Olajšajte si delo! Povečajte uspeh!

—t Učiteljska tiskarna se priporoča cenjenemu učitelstvu za naročila. Gotovo potrebujete vizitke, voščila, poročna naznanila in druge tiskarske izdelke.

—t Knjigarna Učiteljske tiskarne priporoča za šolske knjižnice svojo bogato zalogo knjig. Knjige se dobe posamezno ali v ceneni zbirkah. Zbirke so po din 30,—, po din 40,—, po din 50,— in po din 100,—. Vsaka zbirka obsega po 7 do 8 knjig. — Nikdar še niste dobili za tako majhen denar cenejših zbirk!

—t Privoščite svojim otrokom vsaj malo veselja! Naročite pri Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali pri njeni podružnici v Mariboru Josipa Ribičiča: »Pisane lutke« in »Tinkinega zajčka« in Manice Komanove: »Teto s cekarjem« in »Strica s košem«.

—t Pri Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani in njeni podružnici v Mariboru dobite krasni seriji slik za zemljepisno in zgodovinsko učno snov. Za vsakega teh predmetov je lepa skupina 30 slik, v katerih je ponazorjena vsa snov za 3. razred ljudskih šol. Serija stane samo 4 din.

—t Če vas zanima gospodarstvo in politika, sezite po knjigi Nemčija in Jugoslavija, ki jo dobite v Knjigarni Učiteljske tiskarne. Aktualnost predmeta je očitna. Knjiga je spisana na nemškem jeziku.

—t 15% popust dobe združniki Učiteljske tiskarne pri nakupu blaga za lastno uporabo. Izkazati se morajo z združnimi knjižnicami.

—t Največ združnikov ima Učiteljska tiskarna v Ljubljani, tej slede srezzi Radovljica, Celje in Škofja Loka. Upamo, da bomo mogli kmalu naštetih še nekaj srezov, ki so pridobili več novih združnikov. Ob novem letu bomo objavili pregled združnikov po srezih.

—t Vadite petje? Imate pevski zbor? Odprite cenovnik Učiteljske tiskarne v Ljubljani, ki ste ga prejeli. Na strani 44. dobite zbirko pesmaric in muzikalij. Pridno segajte po njih in dobro Vam bodo služile pri raznih narodnih in šolskih prireditvah.

Študentska organizacija JUU

Iz izvršnega odbora

—iz Brzovjavne pozdrave in izraze solidarnosti izvršnemu odboru, oziroma predsedniku Ivanu Dimniku so poslali:

Učitelj(ce) iz Like.

Učitelstvo iz Zupanja.

Učitelstvo bjelovarskega sreza.

—iz Dobrotnik JUU. Gospa Mara Krajinović, vdova iz Beograda, je vplačala 500 din in s tem vpisana za dobrotnika JUU v Beogradu Dorda Krajnoviča, bivšega učitelja v pok. iz Sremske Mitrovice. — Gospej Mari posebna zahvala, a soprogu večer spomin in slava.

—iz Učitelji JUU. G. Dragomir Dionić, učitelj-predsednik Podunavskega učiteljskega društva iz Osipaonice je vplačal 300 din in s tem postal utemeljitelj JUU Beograd. — Učitelstvo kovinskega sreza je vplačalo 300 din in s tem vpisalo za utemeljitelja »Socialnega fonda Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja«, svojega pokojnega tovariša Nikola Mihajloviča, bivšega učitelja v p. v Kovinu. Darovalcem hvala! — Pokojniku večer spomin in slava!

Iz društev

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA — MESTO je zborovalo v soboto, 17. decembra t. l., dopoldne v telovadnici II. deške ljudske šole na Cozjovi cesti ob udeležbi 120 članov(-ic).

Po otvoritvi zborovanja se je predsednik spomnil rojstnega dneva blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in 20 letnice smrti pisatelja Ivana Cankarja. Njun spomin so navzoči počastili s trikratnim »Slava«.

Situacijskemu poročilu so sledila poročila o delu odseka učiteljic in učiteljskega pokreta, o državnih skupščini in končno predavanje »Vertikalna in horizontalna reforma zgodovinskega pouka«, ki ga je v splošno zadovoljstvo podal nastavnik meščanske šole v Mariboru, tov. Albert Žerjav. Sprejeti so bili naslednji predlogi:

1. Na prošnjo JUU br. 391 od 21. novembra 1938, prispeva 1. januarja 1939, vsak član našega društva 10 din za podporo češkoslovaškemu učitelju in zasadenega ozemlja, katerih je v Pragi nad 6000 brez službe in brez vseh življenjskih sredstev. Znesek 2300 din založi društvo ter ga odpošlje centralni upravi JUU v Beograd, ki ga s ostalimi prispevki izroči na pristojnem mestu.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—pev. OBVESTILO. Prihodnji pevski tečaj bo za mešan zbor. Vršil se bo 6., 7. in 8. januarja 1939. v Glasbeni Matici v Ljubljani. Začetek tečaja bo 6. januarja točno ob 10. uri dopoldne. Tečaj je strogo obvezen za vse članice in člane zbora. — Članstvo je te dni prejelo posebno okrožnico s podrobnim opisom dela za prihodnji pevski tečaj. Okrožnici smo priložili dopisnice, s katerimi naj članstvo takoj prijavi svojo udeležbo za pevski tečaj v januarju prihodnjega leta.

Tajništvo.

—pev. SPREJEM NOVIH GLASOV. Učiteljski pevski zbor »Emil Adamič« priredi 6., 7. in 8. januarja 1939. pevski tečaj, na katerem bo začel študirati popolnoma nov program. Številčno stanje basov v zboru je polno, zbor potrebuje le še nekaj dobrih drugih basov. Vabimo tovarise, ki pojejo omenjeni glas, in ki imajo veselje do dela v zboru, da prijavi svojo vstop v UPZ ter se udeleže že zgoraj navedenega pevskega tečaja.

Šolski radio

—r Meseca januarja bodo sledeče oddaje: Torek, 3. januarja: Petrčkove poslednje sanje; božična igra, Spisal Pavel Golia. Izvajajo brezposelni učiteljski abiturienti.

Torek, 10. januarja: Januar doma in v prirodi. Dialog, vodi g. Miroslav Zor.

Petek, 13. januarja: Gorjanci; g. Rafael Bačar.

Torek, 17. januarja: Od rude do jekla; g. Jože Zabkar.

Petek, 20. januarja: Pri zobozdravniku; dialog, vodi g. Mirko Demšar.

Torek 24. januarja: Zdravstveno predavanje; g. dr. Franta Mis.

Petek 27. januarja: Svetosavska proslava; izvajajo brezposelni učiteljski abiturienti.

Torek, 31. januarja: Nekateri zanimivosti Beograda; g. Vinko Rupnik.

—r V kmetijskem radiu bo v ponedeljek, 26. decembra, ob 17. uri predaval g. prof. Emerik Sifter: Važnost knjigovodstva v kmetijstvu.

2. Upošteva se važnost in potrebo zgodovinskega pripovednega čtiva kot pomoč pri pouku in vzgoji mladine predlagamo, da bi Mladinska matica čimprej izdala med svojimi rednimi publikacijami zbirko zgodovinskih črtic in sličic za ljudskošolske učence in to po možnosti v ilustrirani izdaji. V tem oziru se v celoti pridružujemo podobnim predlogom mariborskega in ormoškega učiteljskega društva. Taka knjižica naj se natisne v več izvodih kakor je naročnik Mladinske matice, ker bi jo rabile tudi lahko nižje srednje šole kot pomožni priročnik pri pouku.

3. Slovenska šolska matica pa naj še izda zbirko zgodovinskih virov, ki bi lahko s pridom služili ljudskoškemu zgodovinskemu pouku kot priročnik za učitelje. V taki zbirki bi naj bili objavljeni in s komentarji obrazloženi važnejši zgodovinski viri, kot n. pr. prepisi pogodb, listin, odlomki iz kronik, urbarjev in podobnih zgodovinskih material, ki bi služili ilustrativnim svrham pouka v višji ljudski in nižji srednji šoli.

4. Društvo naj priredi za učitelstvo tečaj iz zgodovine, ki naj da učitelstvu osnovo za vertikalno osnovo zgodovinskega pouka.

Po zborovanju si je ogledalo učitelstvo razstavo božičnih daril, ki jih je zbral in lepo uredil učiteljski zbor II. deške ljudske šole pod spretnim vodstvom tov. ge. Svetelove za revne slovenske otroke na Kočevskem.

Predsednik: Tajnik:
Vekoslav Mlekuz s. r. Josip Mihelič s. r.

+ JUU — SRESKO UCIT. DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA VZHODNI DEL je zborovalo v soboto, 3. dec., v dvorani mestne posvetovalnice ob 9. uri. Navzočih je bilo 54 organiziranih članov.

Tov. predsednik je otvoril zborovanje, pozdravil vse navzoče in sporočil, da je društveni tajnik Fr. Čuk hudo zbolel. Do okrevanja ga bo nadomestoval tov. Skubic.

Uvodoma se je v krakem govoru spomnil 20 letnega obstoja naše države kraljevine Jugoslavije. Nato so se obravnavali dopisi. — Naši člani naj se obračajo na našo centralo le s potrjenimi zaščitnimi polami. Navzoči so na prošnjo neke v bedi nahajajoče se učiteljske družine nabrali 221,25 din.

Da bi se Mladinski matici omogočilo še izdati 4. knjigo, se apelira na učitelstvo, zlasti na solah, kjer je malo ali pa sploh ni naročnikov, šolsko mladino zanjo bolj zainteresirati. — Nabiralna akcija za otroke obmejnih šol je v polnem teku. — Sodelovanje učitelstva v društvu Rdečega križa naj bi bilo

še bolj agilno. — Za učitelje Čeha, ki so pribežali iz zasedenega ozemlja se je nabralo din 200,25.

Prav zanimivo in poučno je bilo predavanje g. dr. Fr. Miša o zaščiti zdravja v družini ter o obstoju in prvotni družini.

Končno so bili sprejeti soglasno sledeči predlogi.

1. **Obsojamo neparlamentarno postopanje manjšine**, ki je povzročila razpust glavne skupščine JUU v Zagrebu. Soglasno se izrekamo za izpremembo pravil JUU v tem, da se prenese glavno delo organizacije na banov. sekcije. Le v prav stanovski zavezni in enotni organizaciji lahko uspešno delujemo.

2. **Materialni položaj učiteljstva**, kakor tudi ostalega drž. nameščenstva in upokojenec je od dne do dne težji. Draginja stalno narašča, učiteljstvo je že prezadolženo, skrb roditeljev za študiranje svojih otrok je doseglja višek, ogroženo je strokovno izpopolnjevanje in izobraževanje.

Prosimo za nujno zvišanje prejemkov drž. nameščenec, aktiv, in upok., za izenačenje prejemkov vseh poročenih učiteljev, za vrnitev doklad žene in za priznanje pravice do doklade tudi za deco učiteljic. Izvrše naj se napredovanja vseh onih, ki imajo za napredovanje izpolnjene pogoje.

3. **Celibat naj se ukine**, ker je enostranski in krivičen. Mladim ljudem je treba ustvariti pogoje, da si lahko ustanove družinsko življenje, ker je družina temelj zdrave življenjske rasti našega naroda.

Za tajnika: Jak. Skubic, Preds. Mirko Kosin.

+ **JUU — SRESKI DRUŠTVI KRŠKO IN BREZICE** sta imeli skupno zborovanje v Sevnici dne 7. t. m.

Navzočih je bilo iz Brežiškega sreza 47 članov iz Krškega pa 50 članov, skupaj 97 članov.

Tov. predsednik Ivanuš otvori zborovanje in pozdravi g. prof. Šilha, zastopnika polit. oblasti g. Jarca iz Brezice, kakor tudi vse člane krškega in brežiškega sreza z željo, da bi se skupna zborovanja še večkrat vršila.

Sledilo je predavanje g. prof. Šilha o temi: »Od učnih slik do celostnega ali strnjene poka.«

G. predavatelj nam je znanstveno temeljito osvetlil problem o učnem postopku, učni metodi in učni tehniki. Omenjal je celo vrsto pedagoških teoretikov in praktikov kakor Herberta, Egersdorferja, Scharlmana, Gaudiga, Prihoda, Petrsena, Demarina in Vranca ter osvetlil v kolikor mu je dopuščal čas, kako so posamezni skušali rešiti pedagoška načela. Na konkretnih primerih nam je prikazal slabe in tudi dobre strani metode učnega postopka posameznih.

Na podlagi tako zvanega funkcijskega trikotnika nam je pokazal na kak način do bimo trdno podlago za arhitektoniko učnega postopka. Pohvalno omenja tov. Vranca.

Predavatelj je žel za svoja izvajanja obilo priznanja in zahvale. Tov. predsednik Hrovat se mu je imenu članstva zahvalil z željo, da bi se še večkrat odzval našemu vabilu.

Tov. Ivančeva je pozdravila članstvo v imenu Jadranske straže. Omenila je, da ta organizacija zadnje čase peša. V vzpodbudnih besedah je apelirala na članstvo, da posveti tej organizaciji več pažnje in vneme. Obenem je razdelila med posamezne šole več krasnih slik Vit. kralja Aleksandra.

Nato sta se društvi ločili in obravnavali vprašanja po lastnem programu.

Krško.

Prečitali so se dopisi. Sprejet je bil naslednji sklep: Materialni položaj učiteljstva je zelo težak. Prosimo, da organizacija še nadaljuje z delom za nujno potrebno povišanje prejemkov in za izenačenje prejemkov vseh učiteljic.

Pri slučajnostih poziva tov. Škerletova tovarišice, da se one zavzamejo za narodno obrambno delo in pošljejo nabrane prispevke določeni šoli.

Tov. Herbst pripominja, da bi naj v primeru, da izda tov. nadzornik Šterk uradni repertorij, odpadla pismena vprašanja glede administrativnih informacij.

Tovarišice) so se priglasile za hospitacijo na Bežigradski šoli.

Po želji članstva se bo vršilo prvo prihodnje zborovanje skupno z brežiškim srezom v Tržišču prvo soboto meseca februarja.

Jos. Hrovat, preds. Zora Uršič, tajnica.

+ **JUU — SRESKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA** je zborovalo dne 3. decembra 1938. v drž. deški šoli v Škofji Loki. Navzočih je bilo 35 članov ali 56 % organiziranega članstva.

Uvodoma je izrekel dobrodošlico novo došlim članom tov. Vojteh Debeljak, nakar je zbor počastil z vzklikom mladega kralja Petra II. ob 20 letnici narodnega osvobodjenja in zedinjenja.

Predsedujoči tovariš je ob 70 letnici stanovske organizacije podčrtal pomembni jubilej strokovnega lista »Popotnik«, ki stopa v 60. leto svojega življenja, zlasti toplo pa je spregovoril o 5 letnici domačega društva. — Tovariš Jože Zupančič je podal situacijsko

poročilo, poudarjajoč splošen napredek družstva za časa njegovega obstoja. Obravnavani dopisi so bili sprejeti brez posebnih debat na znanje. Tov. Terpinovi, ki je podala dokaj zadovoljivo blagajniško poročilo, je bila izrečena na predlog tov. Juvančeve razrešnica s pohvalo. O »Učiteljski samopomoči« je poročala tov. Vida Debeljakova, ki je čestitala jubileju k 40 letnici. Pomembna socialna ustanova preživlja težak položaj, v katerem se je znašla zaradi nove uredbe. Tov. predsednik je poročal o edinstveni glavni skupščini v Zagrebu, nakar je članstvo izneslo predloge, ki so bili soglasno sprejeti.

1. Število delegatov za glavno skupščino naj se omeji.

2. Materialni položaj učiteljstva naj se v smislu znanih zahtev izboljša.

3. Udeležencem uradnih konferenc naj se priznajo dnevnice.

4. Upravniki naj se takoj prevedejo, napredovanje bodi avtomatično.

5. Celibat naj se ukine, prejemki poročenih naj se izravnajo z neporočenimi.

6. Kot tiskovina naj se smatrajo tudi kopije pisane s strojem.

7. Učiteljskim stanovanjem naj se določi minimalne mere.

8. V krajih, kjer ni prostora, sredstev in kvalificiranih učnih moči, naj se meščanske šole ne otvarjajo.

9. Vsaka šola bodi naročnik »Mladinske matice«.

Pri slučajnostih je bila izražena želja, da se zborovanjem v bodoče priključijo ekskurzije po škofjeljskih tovarnah, na vidiku je hospitacija na »Poskusni šoli« v Ljubljani, ter pomladansko zborovanje v novi šoli v Retčah. Učiteljstvu v bratski Čehoslovaški bo nudilo učiteljstvo svojo podporo čim pride do nabalne akcije, za siromašno družino svoj prispevek je zbralo učiteljstvo, 50 din je dala blagajna. Pomoč otrokom v obmejnih krajih bo nudena s primernim čtivom, ki se bo po temeljiti izbiri odpremilo v ogrožene kraje (ref. Vida Štolfova).

Končno je tov. Janko Sicherl demonstiral učni načrt slovnikega poka, s čimer je povzročil med navzočimi živahno razpravo.

Tov. Košu Francetu se izreče ga njegovo večletno delo kot tajniku toplu zahvala. Za novega tajnika se izvoli tov. Križnar Željko iz Zeleznikov. Kot namestnik pa stopi v odbor tov. Karel Jeretina, šolski upravitelj v Škofji Loki.

Prihodnje zborovanje bo v februarju. — Novinci in JUU toplo vabljeni.

Debeljak Vojteh, preds. Križnar Željko, taj.

+ **JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG** je imelo svoj letni občni zbor dne 19. nov. t. l. v ljudski šoli v Mariboru, Cankarjeva ulica. Od 89 članov je bilo navzočih 90 %, odsotnih je bilo 9 članov, od katerih se je 7 opravičilo.

Tov. predsednik je ob otvoritvi pozdravil predvsem novega nadzornika tov. Močnika Petra ter 14 novopristopivših članov(ic). Nato je objavil najvažnejše dopise zadnjega zborovanja. Sledila so letna poročila društvenih funkcionarjev, izostalo je le delegatsko poročilo na željo zborovalcev, ker se je že ob 11. uri istega dne vršilo skupno manifestacijsko zborovanje mariborskih učit. društev v proslavo 20 letnice naše države. Prvo, in sicer predsednikovo ter radi premitivne dosedanjega tajnika tov. Šajne — tudi tajniško poročilo je podal tov. Vauda Mirko, ki je podrobno popisal lanskoletno društveno življenje in delo, želel vse več sodelovanja in tudi delovne odgovornosti ter ugotovil disciplinarnost in strnjnost naših vrst sklepajoč z geslom: **Po stanovski slogi k jugoslovanski in vseslovanski slogi!** Blagajniško poročilo je podal tov. Roman Košutnik, ugotovil že precejšnje zboljšanje blag. stanja, pozival k rednejšemu in jasnejšemu nakazovanju članarine po poverjenikih na šolah. Tov. From Vekoslav je kot predsednik nadz. odbora pregledal vse spise, ugotovil 398 opravičnih števk, od teh 53 vlog in rešenj — obmejnosolskih zadev, dokaz, da po zaslugi tov. predsednika društvo posveča tem problemom izredno pažnjo ter predlagal razrešnico blagajniku in vsemu upr. odboru — kar je bilo sprejeto z odobravanjem.

Po kratki obravnavi je bil sprejet v prejšnji seji od upravnega odbora sestavljen proračun za l. 1938./1939., in sicer v lanskem iznosu, po katerem znaša mesečna članarina za redne člane 19 din, za učiteljice poročene z učitelji pa 11 din. V tem je zapopadna tudi članarina za vse članstvo pri Pedagoški centrali v Mariboru.

Sledila je dopolnilna volitev v društveno upravo, in sicer so izvoljeni: za tajnico tov. Rečnik Ivanka, v **društveno razsodišče** pa večinoma lanski člani, le namesto drugam premečenih pa tov: Pohar Josip, Šetinc Jasna, Čok Albert, Terčak Stanko in Erženjak Franc. Na poseben predsednikov apel so bile izbrane v pripravljalni krožek za društveni odsek učiteljic tovarišice: Selak Kristina, Rečnik Ivanka, Kristl Jožica, Droč H. in Horvat Angela.

Ker za delovni načrt za l. 1938./1939. ni bilo predlogov, je tov. predsednik uvodoma ugotovil, da le sama običajna predavanja, s katerimi se čisto stavi poslušalec pred nova izvajanja, mnenja, trditve i. sl., na katere v hipu niso pripravljani na razgovore in debate, še ne predstavljajo edinega in izdatnega izobraževalnega sredstva in postopka, o čemur bo treba v naši organizaciji razmišljati in to našo dosedanje metodo izpopolniti z večstranskimi poročili, diskusijami o objavljenih pedagoških in didaktičnih knjigah, razpravah i. sl., dalje z medšolskimi učnimi obiski, učni eno — in več — nastopi, izkustvenimi poročili, v glavnem pa, da se na vsako tako točko pripravljamo v si in diskutiramo potem lahko vsi! Po kratki debati je z večino glasov za to leto v smislu delovne sistematičnosti bilo sprejeto: **proučevanje teorije in prakse šolskega dela v elementarnem razredu.**

Sklepi: 1. Društvo pristopi korporativno k Pedag. centrali v Mariboru.

2. Društvo pozdravlja zanimanje in skrb odseka učiteljic za obmejne probleme, sprejme zadevni dopolnilni predlog upravnega odbora in tov. predsednika glede akcije za božičnice in »obmejno-božičnega dne« ob 20 letnici naše države. Isti predlog je bil nato tudi pri skupnem zborovanju objavljen in sprejet s pripombo, da bo letos radi zakasnelosti težko izvedljiv.

Prihodnje zborovanje bo v januarju 1939. Vauda Mirko, preds. Rečnik Ivanka, taj.

4. Društvo se bo samo zanimalo za izdajo zemljevida sreza Maribor levi breg, ustrežajočega učnim in obmejno-političnim potrebam ter naj to UT prepusti društvu.

5. Društvo pozdravlja zanimanje in skrb odseka učiteljic za obmejne probleme, sprejme zadevni dopolnilni predlog upravnega odbora in tov. predsednika glede akcije za božičnice in »obmejno-božičnega dne« ob 20 letnici naše države. Isti predlog je bil nato tudi pri skupnem zborovanju objavljen in sprejet s pripombo, da bo letos radi zakasnelosti težko izvedljiv.

Prihodnje zborovanje bo v januarju 1939. Vauda Mirko, preds. Rečnik Ivanka, taj.

Novosti na knjižnem trgu

—k Gospodarstvo po načrtu, njegove naloge in problemi. Spisal dr. Andrej Gosar.

Socialno ekonomski institut v Ljubljani je izdal pod gornjim naslovom 1. šte. iz zbirke študij, ki jih misli priobčevati o aktualnih vprašanjih našega gospodarskega in socialnega življenja.

Pravi smisel tega, 50 strani obsegajočega spisa, je — kakor ga obrazloži avtor sam, »v kratkih potezah le pregledno naznačiti dejstva in probleme, ki so za pravilno presojo in ocenjevanje ideje o nekakšno smotno organiziranem in uravnanem narodnem gospodarstvu bistvene važnosti,« ker se celotno vprašanje ne da izčrpno obdelati v tako tesnem obsegu.

Ta zanimiva brošura obravnava v treh glavnih poglavjih:

1. dobre in slabe strani liberalnega gospodarstva,

2. propadanje gospodarskega liberalizma in ideja gospodarstva po načrtu, in

3. naloge in probleme gospodarstva po načrtu.

V strnjem nakazu daje pisatelj zelo pregledno in zanimivo sliko dobrih in slabih strani liberalnega gospodarstva, ki se je po svojih lastnih notranjih silah v teku svojega razvoja že tako spremenilo, da danes že ni mogoče govoriti več o kakem resnično liberalnem gospodarstvu.

Zlasti po vojni ga je novo porajajoča se avtarktična gospodarska politika prav bistveno utesnila in spremenila.

Zadnja gospodarska kriza, v kateri se je liberalno gospodarstvo izkazalo docela nemogoče, pomenja v načrtnem gospodarstvu mogočen korak dalje.

To novo narodno gospodarstvo vidi svoj glavni smoter v tem, da stopi v službo obče blaginje. Če hoče upoštevati pa ta cilj, se mora ozirati na prav vse potrebe naroda, t. j. na socialne, kulturne in nacionalne, skratka na obče politične potrebe. Zato se morajo v takem gospodarstvu razvijati vse ekonomske panoge v pravem razmerju, česar dosedanje liberalno gospodarstvo ni moglo in niti ni hotelo upoštevati.

Nato se avtor peča s problemi načrtnega gospodarstva in pokazuje na zelo zanimiva vprašanja, ki jih srečujemo vsak dan v življenju in na katera bi morali sebi in drugim najti pravilne odgovore, da bi zmanjšali zmedo, ki vlada še vsepovsod v tem oziru.

Socialno ekonomskemu institutu moramo biti hvaležni, da se je lotil v taki obliki in po tako nizkih cenah publiciranja spisov, ki so za današnje razmere tako potrebni in koristni.

Učiteljstvu toplo priporočamo nabavo tega spisa, ki stane broširan samo 8 din.

Ker se cena za naročilo najmanj 20 izvodov zniža na 5 din, smo pripravljani sprejemati naročila pri odseku za »Učiteljski po-

kret« in jih, ko dosežemo to število, skupno predložiti socialno ekonomskemu institutu v Ljubljani.

—k Muzejsko društvo v Celju je izdalo v brošurici 31 strani prevod opisa potovanja iz Celja v Šmarsko dolino, ki ga je napisal nemški pesnik, takratni celjski profesor Johan Gabriel Seidl ter priobčil v »Steiermärkische Zeitschrift« l. 1838. Prevod je oskrbel in priredil dr. P. Strmšek. Brošurica, ki je ilustrirana, je izšla pod naslovom »Šmarska dolina leta 1838.«

—k Biblioteka »Budučnost«, urejuje in izdaja učitelj Miloš B. Janković, Beograd, Svetomira Nikolajevića l. Ček. račun broj 55.497.

Tovariš Miloš Janković je — vsaj slovenskim učiteljem-delegatom za drž. učiteljske skupščine — dobro znani borec za naše stanovske ideale. Mnogi učitelji širom vse države ga poznajo tudi kot agilnega pedagoškega delavca, saj je v teku 31 let z redko vztrajnostjo izdal in uredil 65. deloma ilustriranih, zvezkov srbske pedagoške založbe »Budučnost«.

S svojimi razpravami, v katerih je združil lastne izkušnje in spoznanja z dobrimi prevodi največjih pedagoških avtorjev, navaja vzgojitelja na samovzgojo in na temeljito proučevanje vzgojnih problemov iz socialno-ekonomskih vidikov ter predvideva nujnost študija in spoznavanja socialnih in ekonomskih razmer, v katerih otrok živi, raste in se razvija. S tem, da je te pedagoške principe populariziral, je vidno obogatil srbsko pedagoško literaturo ter mnogo prispeval k pravilnemu gledanju na sodobne pedagoške probleme.

Sleherni učitelj normalnega razreda, posebno v socialno in ekonomsko ogroženih predelih (n. pr. v Halozah), se pritožuje, da ima v razredu mnogo otrok, ki so teže vzgojilivi ter ne spadajo v normalni razred in s svojo navzočnostjo obremenjujejo in otežujejo razredno delo z normalnimi učenci. Radi preoblike učne snovi in raznih drugih ovir ravno takšne otroke običajno zanemarjamo ali pa se poslužujemo drastičnih vzgojnih sredstev, ki jim ubijejo zadnje ostanke samozavesti in jih še bolj odtujijo družbi in skupnosti. V pedagoških razpravah založbe »Budučnost«, v zvezkih: 34. Otroci, ki se teže vzgajajo, 35. Boječji otrok, 36. Duševno zaostali otrok, 37. Trmasti otrok, 40. Jecljarjoči otrok, 41. Kriminalni otrok, 42. Zanemarjeni otrok, 44. Leni otrok, 47. Lažnivni otrok, 52. Pastorček, 53. Pohabljeni otrok itd., bo vsak učitelj in vzgojitelj našel mnogo napotkov za uporabo Adlerjeve individualno psihološke metode, ki edina lahko privede te telesno m duševno defektne otroke nazaj v zajednico.

V mnogih zvezkih pa bo učitelj-stanovski organizator našel v ostrih analizah našega organizacijskega življenja mnogo zdravih idej (n. pr. 18. zvezek: Iz učiteljskega pokreta, 58. zv.: Za učiteljsko slogo, 60. zvezek: Vse za učiteljsko slogo, 61. zv. Taktika učiteljskega pokreta itd.)

V 58. zvezku je tudi slovenski prispevek B. R.: Malo dete, njegove nevolje in vzgoja, ki pa radi mnogih tiskovnih napak in slabega jezika ne dela čast ne založbi, še manj pa avtorju. V 59. zvezku je v književnem pregledu pohvalna kritika Vrančevih: Osnov strnjene šolskega dela, ki jo je napisal Rozbo Bruno.

Mnogo govorimo o našem narodnem bratstvu in edinosti, mnogo o naši stanovski slogi, vendar se, kljub dvajsetletnemu življenju v skupni državi niti ne poznamo niti ne kažemo dovolj volje za seznanjanje z novostmi na beograjskem pedagoško-literarnem trgu.

Učitelji, ki jim radi skromnih plač in oddaljenosti od kulturnih centrov ni zlepa mogoče priti do znanstvenih del, a so po svojem položaju vsekakor prisiljeni zasledovati razvoj sodobnih pedagoških stremljenj, bodo radi posegali po drobni, ceneni knjizicah srbske pedagoške založbe »Budučnost«. Pojedini zvezki imajo ca. 36 strani ter stanejo povprečno 3 din. Pisani so v latinici. Posebej jih priporočamo šolskim učiteljskim knjižnicam. Pavle Segula.

FR. P. ZAJEC izprašan optik in urar LJUBLJANA sedaj Stritarjeva ulica 6, pri francišanskem mostu

Vsakovrstna očala, daljnogledi, barometri, toplomeri, hygrometri itd. — Velika izbira ur, zlatine in srebrnice. Ceniki brezplačno. Kvalitetna optika.

LEPO UCITELJSKO SLUŽBENO MESTO

zamenjam. Je blizu Ljubljane, ob Savi in ob cesti, velik vrt in stanovanje v šoli. Naslov je poslati na uredništvo »Učiteljskega tovariša« v Ljubljani.

ZA VSAKO ŽENO ZAŽELENO DARILO

Perilo, pletenine, trikotaža, porcelan, steklenina,

usnjati izdelki, toaletne potrebščine in čevlji.

ANTON KRISPER

LJUBLJANA, Mestni trg 26, Stritarjeva ulica 1-3

Na Vas je leželo da imate obleko vedno kot novo

kato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana Poljanski nasip 4-8 Pralnica — Svetlolikolnica

Primer na

BOŽIČNA DARILA

v veliki izbiri po nizkih cenah priporočila tvrdka

IGN. ŽARGI • Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 11